

4. EL SISTEMA DUNAR

Un dels valors més importants del Parc són les seves dunes, acumulacions d'arena formades per la presència d'un vent sostingut més o menys intens que bufa en una direcció estable amb capacitat per transportar els grans d'arena.

El principal obstacle que acumula arena formant dunes és la vegetació. Les plantes capten arena a la base i creixen amb la duna. A mesura que la duna es forma, augmenta la diversitat d'espècies i es generen diferents ambients. Així, les espècies vegetals d'aquests ecosistemes tenen una funció ecològica fonamental, ja que són les encarregades d'estabilitzar les dunes. Algunes d'aquestes espècies que podem trobar són el borro (Ammophila arenaria), el margall (Elymus farctus), el lliri de mar (Pancratium maritimum) i el card marí (Eringyium maritimum).

Aquest paisatge no és un espai físic invariable i estàtic, sinó tot el contrari, està subjecte a un procés de canvi tant per causes naturals com per l'acció dels humans. La platja i les dunes han patit una forta regressió en les darreres dècades. Per això, des de fa uns anys, es duu a terme un projecte de restauració de la zona dunar mitjançant l'ús de captadors d'interferència eòlica, revegetació i panells informatius.

5. GIRAPEDRES

Un ocell fàcil d'observar a l'hivern és el girapedres (*Arenaria interpres*), també conegut com picaplatges, o remena-rocs. Aquest petit limícola es caracteritza per tenir les potes taronges, un plomatge bigarrat i un bec curt en forma de falca, que utilitza per girar petites pedres o objectes diversos, per exemple, peixos morts, per extreure els invertebrats que hi pugui haver a sota, com aranyes, crustacis, mol·luscs... És curiós el fet que, ocasionalment, es poden reunir diversos individus per voltejar objectes grans.

Es reproduïx sempre a les altes latituds de l'Holàrtic, a llocs dominats per fredes tundres, on suporta adverses condicions meteorològiques. Al nostre país, i al parc des Trenc, apareix durant els mesos d'hivern després d'un llarg viatge de migració, on explota els petits invertebrats que pul·lulen per les platges cobertes de còdols i algues.

Si ens fixam, en alguns casos podrem observar que alguns exemplars duen una anella de color o amb un número en una de les potes. Aquest és un mètode que serveix per identificar els individus per realitzar estudis de comportament, per conèixer els seus desplaçaments i les seves relacions amb el medi natural..., en definitiva, ens permet aprofundir en la biologia de les espècies.

Girapedres (Foto: Gràcia Salas)

6. “LA CASETA DES MOTOR”

Més o menys a meitat del recorregut, arribam al que es coneix amb el nom de “barraca o caseta des motor”. Rep el nom del motor per la bomba que impulsa l'aigua de la mar per un canal de conducció fins a un conjunt d'estanys construïts artificialment, on començarà un procés d'extracció de sal. Aquesta inundació generalment es sol fer cap el mes d'abril.

L'activitat productiva de ses Salines assegura un hàbitat òptim durant tot l'any que utilitzen molts ocells per criar, per passar l'hivern i durant la migració. Aquesta zona salinera, juntament amb ses Salines de s'Avall, es converteixen en llocs imprescindibles per mantenir i garantir la presència habitual de la major part de les espècies faunístiques de la zona, entre elles l'avisador (*Himantopus himantopus*), el bec d'alena (*Recurvirostra avosetta*) i l'inconfusible flamenc (*Phoenixopterus ruber*).

Espècies faunístiques de la zona (Foto: Gràcia Salas)

7. EL TOPÒNIM DES TRENC

Un poc més endavant arribarem a l'estany d'en Pedreres. Aquest punt dona nom a es Trenc. El topònim fa referència al fet de què la sortida natural de les aigües del Salobrar “trenca”, romp, la barrera de dunes del litoral. Una altra versió segons la tradició oral explica que a mitjans del segle VIII va arribar un tsunami, originat per terratrèmol de Lisboa, que va rompre el cordó de dunes que separava la mar de la zona humida.

Els voltants d'aquesta zona humida es caracteritzen per la presència d'espècies adaptades a viure en sòls salins, com la cirialera o salicornia (*Sarcocornia frutescens*) i el ballester (*Arthrocnemum macrostachyum*). Les dues són fàcils de reconèixer perquè tenen les tiges carnosos i articulades amb les fulles reduïdes a petites escates.

Continuam ran de mar i passam per la platja des Peregons Grans i es Peregons Petits. Aquí ens podem entretenir a observar algunes espècies del supralitoral com la litorina (*Littorina neritoides*), la baldufa (*Monodonta turbinata*) o les pegellides (*Patella spp.*). Arribats a la Colònia de Sant Jordi, refarem el camí però en sentit contrari. Tendrem les cases de ses Covetes al davant.

Foto: Gràcia Salas